

Handreiking

Opvragen bankbescheiden | Participatiewet

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Onderzoek en bevoegdheden	4
Vorderingen en informele verzoeken	5
Samenloop met de AVG	6
Medewerkingsplicht	7
Beperkingen	9
Concluderend	11
Formeel juridische toetsing (puntsgewijs)	12
Voorbeeldtekst vordering bankbescheiden	14

Inleiding

Uw college is op grond van artikel 53a Participatiewet (Pw) bevoegd om onderzoek te doen naar de juistheid en volledigheid van de door de belanghebbende verstrekte gegevens, en zo nodig naar andere gegevens die noodzakelijk zijn voor de verlening of de voortzetting van bijstand.

De *Handreiking opvragen bankbescheiden* is bedoeld voor de toezichthouder Pw. Het geeft u als toezichthouder houvast om binnen de kaders van de Pw en binnen uw bestaande bevoegdheden¹ bankafschriften op te vragen bij financiële instellingen. Als bijlage bij deze handreiking vindt u een voorbeeldtekst voor een vordering, die u kunt u aanpassen met uw eigen gegevens.

De *Handreiking opvragen bankbescheiden* kunt u als toezichthouder ook als leidraad gebruiken voor het opvragen van andere gegevens bij derden. Ook hier gaat het om informatie die nodig is voor het bepalen van de verlening of de voortzetting van bijstand.

Deze handreiking schetst het kader voor het opvragen van bankbescheiden en gaat daarbij uit van de huidige wetgeving: de Algemene wet bestuursrecht (Awb), de Pw en de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Algemene informatie over de inzet van handhavinginstrumenten bij rechtmatigheidsonderzoeken binnen de Pw, zoals rollen en bevoegdheden, de verhouding tot de AVG en informatieplicht, vindt u in de '[Handreiking Beginselen van handhaving in de Participatiewet: inzet van handhavinginstrumenten](#)'.

	Artikelen 53a en 76a Participatiewet Artikelen 5:16, 5:17 en 5:20 Awb
	Onderzoek naar juistheid en volledigheid verstrekte gegevens
	Toezichthouder Participatiewet (bij besluit door college aangewezen ambtenaar)
	Vorderen van bankgegevens, afschriften en bescheiden bij bankinstellingen
	Andere functionarissen die uitvoering geven aan Pw Passeren van cliënt zonder belangenafweging en motivatie Onredelijke en onevenredige termijn van vordering
	Subsidiariteit Formele vordering: grondslagen, motivatie, termijnen, legitimatiebewijs Bankinstelling heeft medewerkingsplicht (artikel 5:20 Awb)

¹ Let op! Zowel de handreiking als de voorbeeldtekst zijn niet geschikt voor gebruik door andere functionarissen Participatiewet omdat de bevoegdheden voor het opvragen van bankbescheiden alleen op de toezichthouder van toepassing zijn.

Onderzoek en bevoegdheden

Het onderzoek

Het college is op grond van artikel 53a, zesde lid, van de Pw bevoegd gegevens te verzoeken. De bepalingen die hieraan – in het kader van controle op naleving van deze wet – ten grondslag liggen zijn:

- artikel 17 (inlichtingenverplichting belanghebbende)
- artikel 63 (inlichtingenverplichting werkgever)
- artikel 64 (inlichtingenverplichting instanties)

Een financiële instelling valt niet onder de reikwijdte van de artikelen 17, 63 en 64 van de Pw. Wat resteert is artikel 76a, het toezicht op naleving van de Pw.

Het toezicht

Artikel 76a Pw bepaalt dat met het toezicht op naleving van deze wet 'tevens zijn belast de bij besluit van het college aangewezen ambtenaren'. In artikel 5:11 Awb leest u wat in het bestuursrecht onder een toezichthouder wordt verstaan. Kort samengevat zijn toezichthouders de natuurlijke personen die op grond van een wettelijk voorschrift belast zijn met het houden van toezicht op bepaalde wettelijke regels. Deze aangewezen toezichthouders komen de bevoegdheden toe die zijn bepaald in titel 5.2 van de Awb onder de artikelen 5:11 tot en met 5:20. Aan de hand van deze bevoegdheden kunt u als toezichthouder bankbescheiden vorderen bij financiële instellingen. Andere collega's die zich bezighouden met de Pw, maar niet zijn aangewezen als toezichthouder, mogen dit niet. Denk aan inkomensconsulenten of andere uitvoerende medewerkers.

De grondslag

De bevoegdheid waarop u als toezichthouder in het kader van de Participatiewet bankafschriften kunt vorderen van een financiële instelling, vindt zijn grondslag in de artikelen 53a van de Pw en 5:16, 5:17 en 5:20 van de Awb.

Legitimatie

Op grond van artikel 5:12, eerste lid, van de Awb draagt u bij het uitoefenen van uw taak een legitimatiebewijs bij zich, afkomstig van het bestuursorgaan waarvoor u als toezichthouder werkt. Dit legitimatiebewijs dient te voldoen aan de vereisten van artikel 5:12, derde lid, van de Awb en aan de vereisten omschreven in de Regeling model legitimatiebewijs toezichthouders Awb². Vordert u schriftelijk informatie, dan raden wij u met het oog op het Awb-artikel aan om een kopie van uw legitimatiebewijs mee te sturen.

Artikelen 53a en 76a Pw
Artikelen 5:16, 5:17 en 5:20 Awb

Onderzoek naar juistheid en volledigheid verstrekte gegevens
Toezicht op naleving Pw

Toezichthouder Participatiewet (bij besluit door college aangewezen ambtenaar)
Bevoegdheden artikel 5:2, 5:11 t/m 5:20 Awb

Vorderen van bankgegevens, afschriften en bescheiden bij bankinstellingen

Legitimatie toezichthouder (artikel 5:12, derde lid Awb en Regeling model legitimatiebewijs toezichthouders Awb)

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0011459/2002-07-06>

Vorderingen en informele verzoeken

Niet alle informatieverzoeken van toezichthouders zijn aan te merken als vordering in de zin van artikel 5:16 of artikel 5:17 Awb. U kunt bijvoorbeeld ook op informele wijze om informatie vragen bij een bedrijf of instelling. Een dergelijk verzoek zal niet snel als vordering in de zin van artikel 5:16 of 5:17 Awb worden gekwalificeerd. Dit geldt met name wanneer u het verzoek niet motiveert en de wettelijke grondslag niet vermeldt. Dat een verzoek schriftelijk wordt gedaan kwalificeert het niet altijd als een vordering in de zin van de Awb. Het is afhankelijk van de wijze waarop u het schriftelijke verzoek formuleert. Hieruit kan blijken dat het gaat om een informeel verzoek.

De medewerkingsplicht uit artikel 5:20 Awb heeft alléén betrekking op vorderingen in de zin van de Awb. Bij informele verzoeken om informatie bestaat er vanuit formeel oogpunt dus geen medewerkingsplicht. Werkt iemand niet mee aan een vordering in de zin van de Awb, dan kan een sanctie volgen. Dit risico bestaat niet bij een informeel verzoek. Ook bent u in geval van formele vorderingen in beginsel verplicht om vertrouwelijk met de verstrekte informatie om te gaan. Bij informele verzoeken geldt dat niet zonder meer.

Weigert iemand om op basis van een informeel verzoek de gevraagde informatie te verstrekken, dan kunt u natuurlijk altijd overgaan tot een formele vordering. Hiermee ontstaat dan alsnog de medewerkingsplicht en de mogelijkheid tot sanctioneren.

Artikelen 5:16, 5:17 en 5:20 Awb

Informeel verzoek

Formele vordering (artikel 5:16, artikel 5:17 Awb)

Informeel verzoek is geen formele vordering

Bankinstelling heeft medewerkingsplicht bij formele vordering (artikel 5:20 Awb)

Samenloop met de AVG

Het gebeurt regelmatig dat banken weigeren om de gevorderde informatie te verstrekken, zolang degene waar de informatie over gaat niet eerst op de hoogte is gebracht. Ze beroepen zich daarbij op de artikelen 12 tot en met 21 van de AVG en artikel 34 van de verordening. Kort gezegd staat hierin dat de betrokkene recht heeft op informatie. De financiële instelling is als verwerkingsverantwoordelijke in principe verplicht om de betrokkene te informeren over de verstrekking van de door u gevorderde informatie. Maar, het informeren van de betrokkene kan uw onderzoek doorkruisen.

De uitvoeringswet AVG bevat een uitzonderingsbepaling voor dergelijke situaties. Artikel 41, eerste lid, onder g en h, bepaalt dat:

'de verwerkingsverantwoordelijke de bovengenoemde rechten buiten toepassing laat voor zover noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van onder andere de opsporing van strafbare feiten, het economisch en financieel belang van Nederland met inbegrip van sociale zekerheid, en een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die verband houdt, al is het incidenteel, met de hiervoor genoemde instanties van openbaar gezag.'

Door u te beroepen op artikel 41 van de uitvoeringswet AVG bij het vorderen van bescheiden bij een financiële instelling, ondervangt u een dergelijke weigering en mogelijke belemmering van het onderzoek.

Informeren betrokkenen kan onderzoek doorkruisen

Weigeren verstrekken gegevens vanwege AVG

Uitzonderingsbepaling AVG, artikel 41, 1^e lid, onder g en h

Medewerkingsplicht

Verplichte medewerking

Om ervoor te zorgen dat u uw genoemde bevoegdheden daadwerkelijk kan effectueren is in de Awb een medewerkingsplicht opgenomen. Iedereen is verplicht om aan een toezichthouder medewerking te verlenen (artikel 5:20 lid 1 Awb). In beginsel is de kring van medewerkingsplichtigen dus ongelimiteerd. Maar als toezichthouder mag u slechts van uw bevoegdheden gebruikmaken voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van uw taak nodig is (artikel 5:13 Awb). Deze bepaling beperkt feitelijk van wie u medewerking kunt vorderen.

De medewerkingsplicht geldt alleen als wat u vordert ook daadwerkelijk nodig is voor de uitoefening van uw bevoegdheden. In het kader van toezicht op de Participatiewet vallen hieronder enkel de algemene bevoegdheden uit titel 5.2 van de Awb. De wijze waarop iemand medewerking moet verlenen is niet gedefinieerd en daarom eigenlijk onbeperkt. Zo vallen hieronder: het naar waarheid geven van inlichtingen, het geven van inzage in zakelijke gegevens en het maken van kopieën hiervan, eventueel blijven staan, maar ook het verplaatsen van bepaalde zaken.

In beginsel zijn financiële instellingen dus verplicht medewerking te verlenen aan u als toezichthouder binnen de door u gestelde redelijke termijn. Hierbij dienen zij alle medewerking te verlenen die u redelijkerwijs kunt vorderen binnen de aan u onder titel 5:2 Awb toegekende bevoegdheden. Let hierbij op dat zij tegen het verzoek om inlichtingen geen mogelijkheid hebben om bezwaar aan te tekenen.

Wie ambtshalve een geheimhoudingsplicht³ heeft kan zich daarop beroepen als u informatie vordert (art. 5:20 lid 1 Awb). Alleen de rechter kan bevelen dat – ondanks een wettelijk beroepsgeheim – inlichtingen verstrekt moeten worden. Een contractueel bedongen geheimhoudingsverplichting staat niet in de weg van de uitoefening van de wettelijke bevoegdheden die uit de artikelen 5:16 en 5:20 Awb voortvloeien. Ook zal er slechts in uitzonderlijke situaties sprake zijn van inbreuk op privacywetgeving bij het voldoen aan uw verzoek om informatie. Art. 5:20 Awb bepaalt tenslotte dat er sprake is van een wettelijk plicht tot medewerking.

Handhaven van de medewerkingsplicht

Sanctionering naar aanleiding van het niet of niet tijdig verlenen van medewerking aan een formele vordering is mogelijk op grond van zowel het bestuursrecht als het strafrecht. Voor bestuursrechtelijke sanctionering geldt dat deze bevoegdheid voortvloeit uit het nieuwe artikel 5:20, derde lid, van de Awb. Sinds 1 juli 2021 geldt dat ieder bestuursorgaan de medewerkingsplicht kan handhaven via een last onder dwangsom of bestuursdwang. Daarmee hebben bestuursorganen (en u als toezichthouder) een belangrijk nieuw instrument in handen om hun bevoegdheden te effectueren.

Als toezichthouder kunt u – onder de verantwoordelijkheid van uw bestuursorgaan – in het kader van het toezicht op de Pw dus een bestuursdwang toepassen of een last onder dwangsom opleggen. Daarnaast kunt u wegens het niet opvolgen van een ambtelijk bevel als strafrechtelijke sanctie overwegen om aangifte te doen op grond van artikel 184, eerste lid van het Wetboek van Strafrecht.

Het is dus voor zowel u als toezichthouder als voor degene bij wie u vordert van belang om duidelijk te hebben of het gaat om een formeel of om een informeel verzoek. Het is aan u als toezichthouder om hierover de nodige duidelijkheid te verschaffen.

3 Denk hierbij aan artsen, apothekers, advocaten, psychologen, notarissen en geestelijken. Boekhouders, belastingadviseurs en accountants vallen hier bijvoorbeeld niet onder.

Toezichthouder Participatiewet (bij besluit door college aangewezen ambtenaar)
Bevoegdheden artikel 5:2, 5:11 t/m 5:20 Awb

Geheimhoudingsplicht financiële instellingen
Bezwaar aantekenen tegen formele vordering

Bankinstelling heeft medewerkingsplicht bij formele vordering (artikel 5:20 Awb)
Bestuursrechtelijke sanctiëring: last onder dwangsom of bestuursdwang (artikel 5:20, 3^e lid Awb – 1 juli 2021)
Strafrechtelijke sanctiëring (artikel 184, 1^e lid Wetboek van Strafrecht)

Beperkingen

Redelijk en evenredig

U maakt slechts gebruik van uw bevoegdheden voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van uw taak nodig is. Dat betekent onder meer dat u deze bevoegdheden op de minst belastende wijze moet uitvoeren en dat de gevorderde medewerking en de daartoe gestelde termijn redelijk en evenredig moeten zijn. Dit vloeit voort uit de artikelen 5:13 en 5:20 van de Awb.

U dient bijvoorbeeld bij het uitoefenen van uw bevoegdheden aan de betrokkenen de reden en grondslag hiervoor mede te delen. Verder dient u de vordering zo concreet mogelijk te formuleren, bij het vorderen van inzage slechts gegevens op te vragen die verband houden met de wet waarop het toezicht betrekking heeft, en na te gaan of u de bedrijfsadministratie op het bedrijf zelf kan inzien en kopiëren voordat u beslist om deze administratie voor korte tijd mee te nemen. Ook zult u moeten verkennen of de betrokkene bereid is om mee te werken aan de vordering voordat u de politie inschakelt per artikel 5:15, tweede lid van de Awb.

Subsidiariteit

In het bijzonder het subsidiariteitsbeginsel verdient uw aandacht voordat u bankbescheiden direct vordert bij een financiële instelling. De belanghebbende kan tenslotte redelijkerwijs zelf beschikken over deze gegevens. Het is veel minder ingrijpend om die bij hem of haar zelf op te vragen in plaats van deze persoon te passeren en rechtstreeks tot vordering van deze gegevens bij een instantie over te gaan. Mocht u de belanghebbende toch willen passeren, dan zult u dat zorgvuldig moeten motiveren. Die motivatie bestaat uit het aantonen van de noodzaak hiervan en inzicht geven in de belangenafweging die u heeft gemaakt. Dit moet verklaren dat vordering direct bij een instantie in het betreffende geval een logische keuze is⁴.

In het geval van bankbescheiden zal een dergelijke uitzondering, met uitzondering van gevallen waarin de belanghebbende weigert medewerking te verlenen, lastig te motiveren zijn. Een motivering die veel voorkomt wanneer de belanghebbende wordt gepasseerd bij de inzet van onderzoeksmiddelen heeft betrekking op 'alarmering'. Bij een directe uitvraag zoals in het kader van artikel 17 Pw gaan bij de belanghebbende alarmbellen rinkelen. Hij of zij heeft nu weet van het onderzoek en de hier mogelijk mee gepaard gaande gedragswijziging kan leiden tot onwenselijke doorkruising van het lopende onderzoek.

De zorg dat een door het onderzoek gealarmeerde belanghebbende direct het onderzoek doorkruist doordat hij of zij bankafschriften manipuleert of 'kwijtraakt' lijkt ongefundeerd. Het gaat per definitie om gegevens uit een periode in het verleden. Een belanghebbende is redelijkerwijs niet in staat wijzigingen aan te brengen in de bankgegevens of deze 'kwijt te raken'. Maar de kans op indirecte doorkruising van een onderzoek naar aanleiding van het alarmeren van de belanghebbende is wel reëel. De kans is groot dat een belanghebbende zijn gedragingen of woonsituatie aanpast aan de situatie zoals hij die aan de gemeente heeft doorgegeven. In dat licht is het belangrijk dat het u vrijstaat om het moment te kiezen waarop u de belanghebbende verzoekt om bankafschriften te verstrekken. Mocht u zorgen hebben dat de belanghebbende door zo'n verzoek gealarmeerd wordt op een lopend onderzoek, dan kunt u het onderzoek (grotendeels) afronden voordat u hem of haar vraagt om bankafschriften te verstrekken. U kunt uw onderzoek eventueel vervolgen of afronden op grond van deze afschriften en de confrontatie van de belanghebbende met uw bevindingen.

U zult dus niet alleen duidelijk moeten motiveren waarom u de belanghebbende passeert bij het opvragen van stukken bij een financiële instelling, maar ook waarom het op dat specifieke moment in het onderzoek noodzakelijk is.

4 Denk hierbij met name aan gevallen waarin de belanghebbende weigert om de verzochte bankafschriften te verstrekken, volhard in het zwartmaken van relevante onderdelen van de afschriften, of vermoedelijk de ingeleverde stukken heeft gemanipuleerd.

Vorderen bij bankinstelling:

- Bij weigering van verstrekken bankafschriften door client
- Zwartmaken van relevante onderdelen van afschriften
- Bij vermoeden manipulatie ingeleverde stukken

Passeren van cliënt zonder belangenafweging en zorgvuldige motivatie
Onredelijke en onevenredige termijn van vordering (artikel 5:13 en 5:20 Awb)

Minst belastende wijze uitvoeren van onderzoek (artikel 5:13 en 5:20 Awb)
Reden en grondslag vermelden van vordering
Subsidiariteit

Concluderend

Maakt u als toezichthouder een zorgvuldige belangenafweging en kunt u overtuigend motiveren dat het in het kader van een lopend onderzoek het meest gewezen is om de belanghebbende te passeren, dan kunt u bankbescheiden direct bij een financiële instelling vorderen. De betrokken instelling is dan in beginsel ook gehouden om medewerking te verlenen aan de vordering van de toezichthouder of een sanctie riskeren.

Formeel juridische toetsing (puntsgewijs)

- Het besluit tot herziening en terugvordering van bijstand is een belastend besluit waarbij het aan het bijstandsverlenend orgaan is om de nodige kennis over de relevante feiten te vergaren. Dit betekent dat de last om aannemelijk te maken dat aan de voorwaarden voor herziening en terugvordering is voldaan in beginsel op het bijstandsverlenend orgaan rust.
- Op grond van artikel 53a van de Pw is het college bevoegd onderzoek in te stellen naar de juistheid en volledigheid van verstrekte gegevens en zo nodig naar andere gegevens die noodzakelijk zijn voor de verlening dan wel de voortzetting van bijstand. Deze algemene onderzoeksbevoegdheid kan steeds en spontaan worden uitgeoefend ten aanzien van alle bijstandsgerechtigden, zonder dat daartoe een redengevend feit, signaal, grond of vermoeden vereist is.
- Het bij banken opvragen van bankafschriften van een belanghebbende door de toezichthouder vormt een inbreuk op het recht van belanghebbende op respect voor zijn privéleven zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).
- Ingevolge vaste rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) (zie bijvoorbeeld het arrest van 18 oktober 2016, 61838/10, VukotaBojić v. Zwitserland, overwegingen 60, 66, 67 en 68) is een inbreuk op het recht op respect voor het privéleven overeenkomstig artikel 8, tweede lid, van het EVRM alleen dan toegestaan indien deze berust op een voldoende duidelijke wettelijke grondslag en het gebruik van die grondslag kan worden voorzien. Daarbij moet ook de vraag worden beantwoord of de inbreuk op het recht op respect voor het privéleven noodzakelijk is in een democratische samenleving en of die inbreuk voldoet aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.
- De verwerking van bancaire betalingen geschiedt voor een substantieel deel ten dienste van het maatschappelijk verkeer, zoals het faciliteren van betalingen van een belanghebbende. Dit betekent dat bankafschriften kunnen worden aangemerkt als zakelijke gegevens als bedoeld in artikel 5:17 van de Awb en daarom kunnen worden opgevraagd door een toezichthouder als bedoeld in artikel 5:11 van de Awb.
- De bevoegdheid om als toezichthouder in het kader van de Pw bankafschriften te vorderen van een financiële instelling vindt zijn grondslag in de artikelen 5:16, 5:17 en 5:20 van de Awb.
- De bevoegdheid tot opvragen van bankafschriften op grond van artikel 5:17 van de Awb wordt beperkt door artikel 5:13 van de Awb, op grond waarvan slechts gebruik van deze bevoegdheid mag worden gemaakt voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van de taak van de toezichthouder nodig is. Gebruikt met inachtneming van die beperking, biedt artikel 5:17 van de Awb een voldoende duidelijke en voorzienbare wettelijke grondslag als bedoeld in artikel 8, tweede lid, van het EVRM.
- Het opvragen van bankafschriften in het kader van de Pw dient te geschieden met het doel vast te stellen of er recht is op een bijstandsuitkering. Dit doel kan worden aangemerkt als het behartigen van het belang van het economisch welzijn van Nederland, waaronder mede moet worden begrepen het tegengaan en bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van sociale uitkeringen. Dit doel is gerechtvaardigd.
- Wat betreft de subsidiariteit moet worden beoordeeld of het college een voor belanghebbende minder ingrijpend middel ten dienste stond om het recht op bijstand te onderzoeken. In dit verband wordt vooropgesteld dat artikel 5:13 van de Awb de aanwending van bevoegdheden door de toezichthouder beperkt en in de regel die aanwending niet mogelijk acht als de belanghebbende te kennen heeft gegeven vrijwillig medewerking te verlenen zoals desgevraagd in het kader van artikel 17 van de Pw.
- In geval er geen minder ingrijpend middel ten dienste stond om het recht op bijstand te onderzoeken, de belanghebbende weigert vrijwillig medewerking te verlenen, of bijzondere omstandigheden na het afwegen van alle betrokken belangen het passeren van de belanghebbende rechtvaardigen zijn de gegevens op juiste wijze verkregen. Deze mogen dan ook ten grondslag van een besluit worden gelegd wat daarmee mede is voorzien van een deugdelijke motivering.
- Wanneer geoordeeld moet worden dat het college op minder ingrijpende wijze om informatie had kunnen verzoeken is sprake van een niet gerechtvaardigde inbreuk op het recht op respect voor het privéleven van de belanghebbende. Dit heeft tot gevolg dat de bij het passeren van de belanghebbende verkregen bankafschriften worden aangemerkt als onrechtmatig verkregen bewijs.
- Het gebruik van onrechtmatig verkregen bewijs is slechts dan niet toegestaan indien de daartoe verkregen

bewijsmiddelen zijn verkregen op een wijze die zozeer indruist tegen hetgeen van een behoorlijk handelende overheid mag worden verwacht, dat dit gebruik onder alle omstandigheden ontoelaatbaar moet worden geacht.

- Daarvan is in dit geval sprake. Daartoe wordt overwogen dat aan het uitgangspunt dat bij het opvragen van bankafschriften als hier aan de orde sprake moet zijn van een gerechtvaardigde inbreuk op het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en aan dit uitgangspunt alle kracht wordt ontnomen, indien het college de bevindingen uit de onrechtmatig verkregen bankafschriften niettemin bij de beoordeling van het recht op bijstand zou mogen meenemen.
- Dit bewijs in rechte toelaten zou in dit geval neerkomen op een schending van het recht op een eerlijk proces als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van het EVRM.
- Uit het vorenstaande volgt dat dergelijke op onrechtmatige wijze verkregen bankgegevens niet aan een besluit ten grondslag mogen worden gelegd. Hierdoor is het besluit dan ook niet voorzien van een deugdelijke motivering.

Voorbeeldtekst vordering bankbescheiden

Vordering aan: [Financiële instelling], [afdeling]

[Plaats], [datum]

Betreft: Vordering op grond van de Algemene wet bestuursrecht

Geachte heer, mevrouw,

In verband met een onderzoek naar misbruik dan wel oneigenlijk gebruik van publieke middelen vorder ik van u de hieronder gespecificeerde gegevens. Deze gegevens zijn van belang voor een ingesteld onderzoek in het kader van de Participatiewet (Pw).

Bij besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [naam] [d.d.] ben ik aangesteld als toezichthouder Participatiewet. Vanuit deze functie ben ik bevoegd om inlichtingen, zakelijke gegevens en bescheiden van u te vorderen. Ik verzoek u om deze vordering met voorrang in behandeling te nemen en dit met de nodige discretie en zorgvuldigheid te doen.

Vordering

Ik vorder van u alle bankafschriften van het onderstaand bankrekeningnummer die op naam van [persoon] geregistreerd staat. Ik verzoek u om mij alle bankafschriften vanaf [datum] tot [datum/heden] te sturen.

Het bankrekeningnummer betreft: [bankrekeningnummer]

U dient deze gevorderde stukken uiterlijk [datum] bij mij aangeleverd te hebben. Mocht dit niet lukken, dan verneem ik graag binnen [aantal dagen] van u waarom u uitstel nodig denkt te hebben en voor hoelang.

Ook gebied ik u toepassing te geven aan hetgeen is bepaald in artikel 41, eerste lid, onder d, e, en h van de Uitvoeringswet AVG. U dient betrokkene niet te informeren over deze vordering. Wij stellen betrokkene hier zelf van op de hoogte na afronding van het onderzoek.

Wetsartikelen van toepassing op deze vordering

Artikel 76a Pw

Met het toezicht op de naleving van deze wet zijn belast de bij besluit van het college aangewezen ambtenaren.

Artikel 5:11 Awb

Onder toezichthouder wordt verstaan: een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.

Artikel 5:16 Awb

Een toezichthouder is bevoegd inlichtingen te vorderen.

Artikel 5:17 Awb

1. Een toezichthouder is bevoegd inzage te vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden.
2. Hij of zij is bevoegd van de gegevens en bescheiden kopieën te maken.
3. Indien het maken van kopieën niet ter plaatse kan geschieden, is hij/zij bevoegd de gegevens en bescheiden voor dat doel voor korte tijd mee te nemen tegen een door hem af te geven schriftelijk bewijs.

Artikel 5:20 Awb

Lid 1) Eenieder is verplicht aan een toezichthouder binnen de door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.

Lid 2) Zij die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift verplicht zijn tot geheimhouding, kunnen het verlenen van medewerking weigeren, voor zover dit uit hun geheimhoudingsplicht voortvloeit.

Lid 3) Het bestuursorgaan onder verantwoordelijkheid waarvan de toezichthouder werkzaam is, is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang ter handhaving van het eerste lid.

Artikel 184 Wetboek van Strafrecht

Hij die opzettelijk niet voldoet aan een bevel of vordering, krachtens wettelijk voorschrift gedaan door een ambtenaar met de uitoefening van enig toezicht belast of door een ambtenaar belast met of bevoegd verklaard tot het opsporen of onderzoek van strafbare feiten, alsmede hij die opzettelijk enige handeling, door een van die ambtenaren ondernomen ter uitvoering van enig wettelijk voorschrift, belet, belemmert of vrijdelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van te hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.

Verwacht nadeelbedrag

Het verwachte benadelingsbedrag ligt onder € 50.000,-. Daarom wordt dit onderzoek bestuursrechtelijk afgehandeld.

Kopie legitimatiebewijs

Bijgesloten vindt u een kopie van mijn legitimatiebewijs als toezichthouder Awb.

Wijze van aanlevering

U kunt de door mij gevorderde gegevens sturen naar [postadres] of e-mailen naar [e-mailadres].

Verdere vragen?

Indien u nog vragen heeft, dan kunt u contact met mij opnemen per mail [e-mailadres] of telefonisch [telefoonnummer]. Ook ben ik te bereiken via het algemene nummer van de [gemeente].

[aanhef en naam]

Toezichthouder Participatiewet

[Gemeente]

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**
Realisatie

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93
info@vng.nl

september 2021

[vngrealisatie.nl](https://www.vngrealisatie.nl)